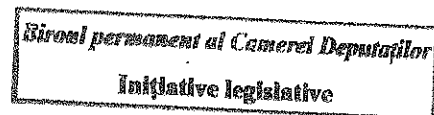

Parlamentul României
Senat

Nr. 272 din 20.05.2021

Către Biroul Permanent al Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 74 alin. (4) din Constituția României, republicată, și ale art. 92 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, vă înaintez spre dezbatere și adoptare **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii Educației 1/2011 cu modificările și completările ulterioare.**

Ținând cont de obiectul de reglementare al propunerii legislative prin raportare la situația actuală a mandatelor directorilor unităților de învățământ preuniversitar,

Având în vedere că organizarea concursurilor pentru funcția de director și director adjunct s-a prorogat, dată fiind situația pandemică,

Luând în considerare că în august 2021 vor expira detașările în interesul învățământului dispuse de către inspectorii școlari generali în luna ianuarie 2021,

Plecând de la obiectivul prezentei inițiative legislative de a consolida procesul de descentralizare a managementului unităților școlare,

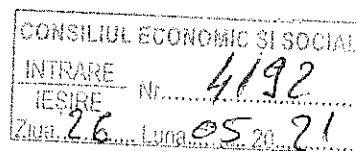
Susținând depolitizarea și profesionalizarea managementului unităților școlare,

Vă solicit adoptarea în **procedură de urgență** a prezentei propuneri legislative, în temeiul art. 115 din Regulamentul Camerei Deputaților.

În numele inițiatorilor,

Senator USR PLUS

Ștefan Pălărie

Expunere de motive

Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale 1/2011 cu modificările și completările ulterioare

I. PREAMBUL

Prezenta inițiativă legislativă își propune ca prin modificarea și completarea Legii Educației Naționale nr. 1/2011 (în continuare *Legea Educației*) să revalorizeze funcția de director și de director adjunct a unităților școlare din sistemul preuniversitar de învățământ și să corecteze carențele legislative care, în realitatea obiectivă, au creat o serie de probleme de interpretare normativă într-o totală disonanță cu spiritul legii cadru.

Credem că doar un cadru normativ coerent și suplu poate prezenta garanțiile legale privind legalitatea statutului de director și de director adjunct a unităților școlare, în lumina principiilor care guvernează sistemul preuniversitar de învățământ consacrate atât la nivel constituțional, legal, cât și de liniile diriguitoare privind actul de guvernare asumat de Guvernul României pentru anii 2021-2024 privind dezideratele de îmbunătățire și dezvoltare ale sistemului educațional.

Plecând de la dezideratul obiectivelor prioritare pentru Educația din România care sunt reprezentate de creșterea gradului de autonomie și descentralizare a unităților școlare, atunci suntem conștienți că managementul unităților școlare trebuie pe de o parte să beneficieze de un cadru legal coerent și simplu, iar pe de altă parte trebuie să i se confere acel statut de independență care să creeze premisele ca decizia să se ia la nivelul școlii, în interesul școlii, ferind astfel comunitatea școlară de imixtiunile *centrului*.

Interesul învățământului nu poate rămâne un concept abstract, opac care să creeze o perspectivă generală, mult prea largă, asupra sistemului de învățământ, ci această noțiune reprezintă de fapt suma intereselor fiecărei comunități școlare. Fiecare școală, fiecare grădiniță, fiecare unitate de învățământ conexasă se bucură de o serie de particularități care fac imposibilă incidența unor decizii uniforme venite de la centru. În acest caz, directorul nu trebuie să mai fie privit ca fiind un mandatar al ministerului în teritoriu, un reprezentant al statului, ci mai degrabă, un lider al comunității școlare care militează pentru buna gestionare a unității sale școlare, bucurându-se de

un grad sporit de autonomie. Autonomia este factorul generator de responsabilitate, iar asumarea unor decizii corecte trebuie să se realizeze în acord cu particularitățile fiecărei unități școlare.

În acest sens, prezenta lege vine să corecteze viciile legislative generate de modificări și completări numeroase care au pervertit dezideratele inițiale ale Legii Educației. Ținând cont și de realitățile sistemului de preuniversitar și fructificând dialogul cu actorii educaționali, considerăm că această lege reprezintă un prim pas pentru reșezarea cadrului normativ pe o serie de fundamente juridice corecte, coerente și complete.

II. DIAGNOZA situației actuale privind directorii și directorii adjuncți din unitățile școlare. Considerații de fapt și de drept

Practica ultimilor 30 de ani în Educație a fost în sensul centralizării sistemului de învățământ, diminuând orice formă de autonomie a unităților școlare și implicit, derobarea de orice responsabilitate și putere de decizie a managementului unităților școlare. În ciuda direcțiilor strategice de la nivel european care începeau să susțină consolidarea ideii de descentralizare a învățământului, în virtutea principiului subsidiarității, adică a luării deciziei cât mai aproape de nevoile celor pentru care se decide, România a ales să centralizeze arhitectura instituțională a unităților școlare, dirijând și asigurând controlul dintr-un singur punct: Ministerul Educației.

În acest sens, inspectoratele școlare, instituții publice deconcentrate, în disonanță cu obiectivul lor de a asigura îndrumarea și consilierea unităților școlare, și-au arogat atribuții de control din ce în ce mai mari, având în vedere că destinul fiecărei comunități școlare se dorea a fi dictat de la „centru”. Legea Educației, în forma inițială promulgată în data de 10.01.2021, a transpus o nouă viziune, prin care se urmărea ca școlile să poată căpăta mai multă autonomie în ceea ce privește alegerea directorilor și directorilor adjuncți de către consiliile de administrație a unităților școlare¹.

În acest sens, atribuția organizării concursurilor pentru ocuparea funcției de director și director adjunct revenea consiliului de administrație al fiecărei unități școlare. Mai mult, modalitatea de numire a directorilor, în speță, concursul public, impunea o serie de garanții privind **calitatea și performanța** managementului școlar dar și ferirea actului educațional de ingerințele intereselor pur politice².

¹ A se vedea art. 257 alin. (2) din forma inițială a Legii Educației Naționale 1/2011.

² Interpretând *a fortiori* argumentația Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate soluționată prin Decizia 148/2014 se poate observa că legiuitorul are dreptul, dar și obligația de a garanta autonomia unităților de învățământ în măsura în care să fie ferite de ingerințele politice: *Astfel, prevederile legale criticate reprezintă opțiunea legiuitorului, care a dorit să stabilească cu claritate condițiile ce se cer a fi întrunite pentru ocuparea și deținerea poziției/funcției de rector al unei universități, condiții a căror îndeplinire reprezintă o garanție pentru evitarea atât a ingerințelor de natură să afecteze autonomia universitară, cât și a posibilității de detournare a actului de educație, intenția legiuitorului fiind aceea de a feri mediul universitar de subiectivismul care caracterizează în general viața politică.*

În ciuda acestor modificări de bun augur pentru sistemul de învățământ, modificările care au operat ulterior pe conținutul Legii Educației pe de-o parte au distorsionat viziunea inițială a Legii Educației 1/2011, iar pe de altă parte au creat un vid legislativ care a fost suplinit în mod defectuos și nelegal prin ordine de Ministru care fac parte din legislația secundară și care nu pot legifera la nivel primar, întocmai cum prevede art. 78 din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă: *ordinele, instrucțiunile și alte asemenea acte trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise și nu pot conține soluții care să contravină prevederilor acestora.*

II.I. Modificările aduse Legii Educației în ceea ce privește modalitatea de organizare a concursului directorilor

1. Prin Ordonanța de Urgență 49/2014 Legea Educației s-a modificat astfel:

1.1. Eliminarea prevederii privind organizarea concursurilor pentru directori de către consiliul de administrație. Această prerogativă a revenit în sarcina Inspectoratelor Școlare Județene, fapt care încalcă atât viziunea Legiuitorului din 2011, cât și raționamentul Curții Constituționale și al Avocatului Poporului redate în decizia 992/2012 a CCR: *prin adoptarea Legii educației naționale nr. 1/2011 s-a creat cadrul legal pentru realizarea descentralizării sistemului de educație și implementarea principiilor de reformă stabilite în Pactul național pentru educație, semnat și asumat de toate segmentele politice implicate. Din expunerea de motive la Legea educației naționale reiese faptul că școala este o instituție de educare și formare, și nu o instituție politică, tocmai de aceea directorii trebuie să fie oameni ai comunității, nu ai unui partid politic, iar deciziile privind vacantarea posturilor didactice, organizarea concursurilor pe post și angajarea personalului didactic se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație, descentralizarea oferind școlii oportunitatea de a-și câștiga rolul central și poziția de prestigiu în cadrul comunității. (opinia Avocatului Poporului).*

Mai mult, Curtea constată că *dispozițiile legale criticate sunt rezultatul unei opțiuni a legiuitorului, care, pe de o parte, a dorit să lase luarea unor decizii de acest tip (referitoare la raporturile de muncă) în sarcina comunităților locale, conferind competențe cu caracter decizional în ceea ce privește învățământul preuniversitar de stat, întrucât acestea cunosc mai bine realitățile locale, iar, pe de altă parte, a transferat luarea deciziei de desfacere a contractului de muncă în sarcina consiliului de administrație al unităților de învățământ compus din membrii comunităților locale pentru rațiunile mai sus înfățișate. (Decizia 992/2012 CCR)*

1.2. Prerogativele de validare a concursului pentru directori trec din sarcina consiliului de administrație a școlii, în sarcina consiliului de administrație a ISJ.

2. Prin **Ordonanța de Urgență 96/2016** Legea Educației s-a modificat astfel:

2.1. S-a trecut de la concursul organizat de ISJ, la concursul **național**, dispus de Ministerul Educației și organizat prin inspectoratele școlare.

2.2. Modifică prevederile Legii Educației în sensul creării posibilității Ministerului Educației să „legifereze” prin Ordin de Ministru toate aspectele privitoare la organizarea și desfășurarea concursurilor pentru directori și directori adjuncți.

2.3. S-a lăsat în sarcina Ministerului Educației modalitatea de numire a comisiilor de concurs privind unitățile conexe și unitățile extrașcolare.

II.II. Concluzii preliminare privind modificările survenite asupra Legii Educației

În ceea ce privește art. 257 – art. 261, din 2011 și până în prezent, prin intermediul Ordonanțelor de Urgență (a căror urgență nu poate fi acceptată din analiza expunerilor de motive) Guvernul a modificat în mod radical viziunea Legiuitorului în următoarele sensuri:

a) prerogativa organizării concursurilor pentru directori și directori adjuncți a trecut din sarcina consiliului de administrație al școlii în sarcina consiliului de administrație al inspectoratului școlar județean în ceea ce privește organizarea;

b) concursul pentru directori și directori adjuncți a devenit un concurs național coordonat de Ministerul Educației;

c) s-a creat cadrul prin intermediul căruia Ministerul Educației să poată impune prevederi subsecvente cu scopul explicitării normelor primare prevăzute în Legea Educației;

d) s-a lăsat în sarcina Ministerului Educației constituirea și organizarea comisiilor privind concursul pentru (i) unitățile conexe ale sistemului de învățământ preuniversitar și (ii) unitățile pentru activitățile extrașcolare.

Prin toate aceste modificări s-au produs o serie de consecințe grave în ceea ce privește statutul directorilor și directorilor adjuncți. Din punct de vedere legislativ, tehnica de reglementare prezintă grave vicii de fond și de formă, creând o serie de viduri legislative³ și de carențe suplinite în practică prin legislația secundară. Din punctul de vedere al viziunii legiuitorului primar, concepția privind descentralizarea deciziei privind managementul către

³ Ce se întâmplă cu unitățile conexe ale învățământului preuniversitar definite de art. 99 alin. (2) din Legea Educației în ipoteza vacantării funcției de director din varii motive?

consiliile de administrație ale școlilor a fost profund viciată prin încercarea continuă de centralizare a puterii de decizie. Prin acestea, rolul inspectoratelor școlare a crescut în mod substanțial, iar rolul consiliile de administrație ale școlilor a fost diminuat, fiind derobat de toate atribuțiile legale care îi confereau autonomie.

II.III. Perspectiva europeană privind statutul directorilor unităților școlare

Direcția proceduri, sinteză, studii și evidență legislativă din cadrul Direcției Generale Legislative a Senatului României a transmis, la solicitarea inițiatorului, o analiză comparativă privind *Statutul juridic al directorilor de școli în unele state ale Uniunii Europene*⁴.

În tabelul comparativ, se poate releva statutul juridic al directorilor unităților de învățământ preuniversitar din unele state ale UE, dar și, acolo unde a fost identificat, modul de numire pe funcțiile de director.

Tară	Mod de numire pt. director	Statut juridic al directorilor
Croatia	Prin concurs de către consiliul școlar cu avizul Ministrului	Personal contractual cu mandat de 5 ani
Franta	Nivel primar – profesor din școală Nivel secundar – ales prin concurs	
Grecia	Prin concurs	Funcționar public cu mandat de 3 ani
Italia	Perioadă de probă de 1 an	Personal contractual
Letonia	Numit de autoritatea publică locală	Funcționar public
Lituania	Concurs organizat de autoritatea locală Evaluat periodic de către instituții autorizate de Ministerul Educației	-
Luxemburg	Inspectorii autorității educaționale locale manageriază mai multe unități școlare	-
Polonia	Numiți de organul de conducere a școlilor	-
Cehia	Fondatorul școlii organizează concurs	Funcționar public
Slovenia	Numit de consiliul școlar cu avizul Adunării academice, comunității școlare, Ministerul Educației	Profesori cu atribuții de management
Spania	Numit de comitetul școlar	Profesor care urmează program de formare

⁴ Studiu întemeiat pe răspunsurile transmise de către corespondenții Centrului European de Cercetare și Documentare Parlamentară (ECPRD) de pe lângă UE și a studiului „Perspectivele politicii educaționale în țările OCDE”

Se remarcă astfel că în majoritatea statelor analizate, ocuparea funcției de director se realizează prin concurs, iar prerogativa numirii aparține, de cele mai multe ori, autorității publice locale sau organului de conducere al unității școlare (numit și *consiliu de administrație, comitet școlar, consiliu școlar etc.*)

Foarte elocvent în această discuție este și Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor⁵ din 30.05.2017 privind *Dezvoltarea școlilor și calitatea excelentă a predării pentru un început bun în viață* care apreciază următoarele: ***Creșterea autonomiei școlilor a condus, în multe țări, la o mai mare responsabilitate pentru directorii de școli. Acest lucru le permite directorilor de școli să reorganizeze orarele și abordările adoptate la nivel de clasă, să stimuleze dezvoltarea școlilor și să repartizeze responsabilitățile în cadrul unui grup mai larg de angajați. Cu toate acestea, aceste schimbări necesită resurse și sprijin adecvate. Recrutarea, pregătirea și dezvoltarea profesională a directorilor de școli reprezintă un factor esențial pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.***

II.IV. Nevoia socială identificată

În fapt, la momentul de față, mandatele directorilor numiți pe baza concursului național din 2016 au ajuns la termen. În ianuarie 2021, lipsa organizării concursurilor⁶ pentru directori și directori adjuncți la termen a generat o situație dificilă, rezolvată aparent de prevederile în vigoare. Prin intermediul *detașării în interesul învățământului*, la nivel național, în urma centralizării datelor solicitate de inspectorii școlari generali au fost înlocuite aproximativ 800 de persoane care obținuseră funcția prin concurs național cu alte cadre didactice de la alte unități școlare sau chiar de pe raza altor unități administrativ-teritoriale.

Doar cu titlu de exemplu, la Colegiul Național „Costache Negruzzi” din Iași, Inspectorul Școlar General a numit-o prin *detașare în interesul învățământului* pe fosta Președintă a Comisiei de Învățământ a Camerei Deputaților, deputat PSD în legislatura 2016-2020⁷.

Iată așadar, că ***detașarea în interesul învățământului a devenit un instrument discreționar*** la îndemâna inspectorului școlar general prin intermediul căruia, funcțiile vacante de director sunt ocupate de alte persoane decât cele care ar fi fost îndreptățite din punct de vedere moral să le ocupe până la organizarea de noi concursuri.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017DC0248&from=ro>

⁶ Din rațiuni ce țin de imposibilitatea obiectivă a organizării concursului național generate de pandemia de Sars-CoV2

⁷

<https://www.g4media.ro/fostul-deputat-psd-camelia-gavrila-numita-director-la-colegiul-national-costache-negruzzi-din-iasi-primarul-chirica-este-un-imens-pas-inapoi-si-este-pacat-ca-unul-dintre.html>

Totodată, s-a ivit următoarea situație: ce se întâmplă în momentul vacanței funcțiilor de director din cadrul unităților conexe ale învățământului preuniversitar și al unităților de învățământ de activități extrașcolare?

Legea Educației prevede la art. 99 că *unitățile conexe ale învățământului preuniversitar sunt: centrul județean de resurse și asistență educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională*, iar art. 100 alin. (1) teza I prevede că *palatele și cluburile copiilor sunt unități de învățământ pentru activități extrașcolare*.

Dacă Legea Educației prevede la art. 258 modul de organizare a concursului pentru funcțiile de director ale unităților conexe sau ale unităților de învățământ pentru activități extrașcolare, **legea nu prevede normele de trimitere privind modalitatea de desemnare a interimarilor**, în ipoteza vacanței funcțiilor de director de unitate conexe sau de unitate de învățământ pentru activități extrașcolare.

III. PROGNOZĂ. Ce ne propunem

Prezenta inițiativă legislativă reprezintă un prim pas de corectare a anumitor incoerențe legislative, dar și de a asigura pe de-o parte **stabilitatea** de care trebuie să se bucure managementul unităților școlare, unităților conexe și unităților de învățământ pentru activități extrașcolare, iar pe de altă parte de a începe reconstrucția viziunii inițiale a Legii Educației care presupunea un grad ridicat de **autonomie** a modului de desemnare a managementului școlar prin atribuirea școlii a deciziei de desemnare a directorului acesteia.

La momentul de față, actuala arhitectura instituțională prezintă vicii majore în ceea ce privește eficiența și funcționalitatea sa prin raportare la satisfacerea intereselor legitime și ale nevoilor comunităților școlare. Inițiatorii rămân totuși conștienți că orice încercare de eficientizare și reformare a acestei arhitecturi instituționale trebuie realizată cu precauție, prudență și într-o manieră coerentă. În cei 10 ani de la promulgarea Legii Educației au operat atât de multe modificări și completări legislative care au bulversat și mai tare un sistem deja aflat într-o stare disfuncțională.

Mai mult, ținând cont de perspectiva organizării următorului concurs național privind ocuparea funcțiilor de director și de director adjunct, **inițiatorii înțeleg să nu intervină cu modificări sau completări care să blocheze acest demers, ci doar să repare anumite incoerențe juridice, să asigure o serie minimă de garanții privind transparența și descentralizarea deciziei către unitățile școlare și să readucă în atenția Legiuitorului nevoia imperioasă de modificare structurală a Legii Educației prin raportare la interesele reale ale comunităților școlare, ale elevilor, ale profesorilor și ale societății, în ansamblul său.**

Modificările și completările legislative. Argumente

1. Prevederea unui mecanism juridic coerent care să asigure stabilitatea și continuitatea managementului școlar în ipoteza vacantării funcției de director.

În luna august 2021 vor expira *detașările în interesul învățământului* a tuturor celor aproximativ 10.000 de directori care au susținut concursurile în urmă cu 4 ani. Doar în ianuarie 2021, la expirarea primelor mandate, aproximativ 800 de directori au fost schimbați cu alte cadre didactice prin mecanismul detașărilor în interesul învățământului. Inițiatorii apreciază că un astfel de moment va permite perpetuarea aceluiași numiri politice, discreționare prin reînnoirea aceluiași detașări pentru anul școlar 2021-2022.

Mai mult, cine va garanta pregătirea, profesionalismul și capacitatea de management a acestor interimari numiți prin decizia inspectoratului școlar general? Cum răspund aceștia în fața comunității școlare?

Dacă directorii care obțin postul prin concurs se bucură de o legitimare în baza legii care prezumă relativ competența și profesionalismul acestora într-o funcție de management obținută în urma concursului, în cazul modalității actuale de desemnare a directorilor interimari nu putem fi de acord cu numiri discreționare hotărâte de către inspectorii școlari generali. În acest sens, considerăm că se impune crearea unui mecanism suplă prin care (i) pe de-o parte interimatul va fi ocupat de un cadru didactic care se bucură de o legitimitate generată de o parte importantă a actorilor educaționali, profesorii, iar (ii) pe de altă parte, procedura instituită asigură atât obiectivismul desemnării cadrului didactic, cât și ferirea comunității școlare de orice imixtiune a unor organisme care pot avea eventuale interese de ordin economic, financiar, politic aflate în antiteză cu interesele comunității școlare.

Astfel, în ipoteza vacantării funcției de **director** sau **director adjunct** (situație juridică survenită fie ca expirare a mandatelor, a detașărilor în interesul învățământului dispuse în ianuarie 2021 până la finele anului școlar 2020-2021, fie ca urmare a imposibilității fortuite de exercitare a funcției din cauze de deces, pensionare, boală etc.) într-un interval cu 30 de zile înainte de momentul vacantării (dacă acesta putea fi prevăzut) sau cel târziu în 10 zile de la momentul vacantării (pentru evenimentele neprevăzute, fortuite) **consiliul de administrație** se va convoca și va decide, prin vot secret, un cadru didactic titular care va prelua mandatul interimar până la organizarea noilor concursuri, **dar nu mai târziu de finalul anului școlar**. Propunerea se va lua cu majoritatea din totalul membrilor consiliului de administrație. **Întâietate vor avea cadrele didactice membre în corpul experților în management educațional**. În lipsa acestora, se va aplica art. 246 alin. (4) care oferă vocație generală cadrelor didactice cu definitivarea în învățământ. Mai mult, în cadrul ședinței de desemnare a directorului sau directorului adjunct va participa fără drept de vot, la cerere, un reprezentant desemnat de Consiliul Școlar al Elevilor. Acesta are dreptul de a exprima puncte de vedere și de a se asigura că procedurile de vot respectă imperativele legislative. În cazul în care niciunul dintre candidați nu a întrunit

majoritatea din primul tur de scrutin, se organizează al doilea proces de vot, la care participă numai primii 2 candidați care au primit cel mai mare număr de voturi. Procedura de vot se reia până unul dintre cei doi candidați întrunește majoritatea din totalul membrilor consiliului de administrație.

Inspectorul școlar general ia act de hotărârea consiliului de administrație și, în virtutea principiului simetriei, emite decizia de detașare în interesul învățământului a cadrului didactic care i-a fost comunicat de consiliul de administrație al unității școlare în termen de 10 zile de la comunicare. Și de această dată, actul de numire al inspectorului școlar are efect constatator privind hotărârea consiliului de administrație.

Rațiunea de a desemna consiliul de administrație ca fiind organismul cu putere de decizie în cazul vacantării funcțiilor de conducere rezidă în asigurarea unei decizii obiective, în interesul unității școlare. Prin participarea reprezentanților elevilor, ai părinților și ai organizațiilor sindicale se conferă acele garanții necesare desfășurării în condiții de legalitate a procedurii de desemnare a directorului sau directorului adjunct interimar.

Mai mult, în cadrul procedurii de vot, în cazul vacantării funcției de director sau director adjunct care a ocupat funcția pe baza concursului, precum și în cazul ajungerii la termen a detașării în interesul învățământului, ședința de desemnare a directorului interimar va fi prezidată de un membru al consiliului de administrație care nu este și candidat pentru funcția interimară de director sau director adjunct **Acest text de lege va conferi acele garanții necesare asigurării unui proces de vot obiectiv, eliminând eventualele ingerințe ale directorului care ar avea interesul de a-și conserva statutul și de a tergiversa o astfel de procedură de vot.**

Totodată, pentru respectarea drepturilor constituționale ale minorităților, în unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale, precum și în unitățile de învățământ cu predare și în limbile minorităților naționale, funcția interimară de director sau director adjunct se ocupă cu respectarea prevederilor art. 45 alin. (9) și art. 97 alin. (1) din Legea Educației.

2. Corectarea carențelor legislative privind normele care reglementează încetarea raporturilor de management ale directorului sau directorului adjunct, precum și respectarea principiului simetriei.

Alineatul (5) al art. 258 conține la ora actuală o serie de carențe și vicii de exprimare care se impun a fi corectate. Mai mult, alineatul (5) se va aplica doar directorilor desemnați în baza concursului, a căror demitere se va realiza simetric în ceea ce privește titularii care au astfel de atribuții legale, în timp ce alineatul nou introdus (5¹) se va aplica directorilor interimari desemnați de consiliile de administrație.

3. Prevederea normei de trimitere care asigură același mecanism de asigurare a funcțiilor interimare din cadrul unităților conexe și din cadrul unităților de învățământ pentru activități extrașcolare.

Astfel, atât în ceea ce privește palatele copiilor, dar și centrele județene de resurse și asistență educațională, vacantarea funcției de director se va suplini prin același mecanism prevăzut pentru directorii unităților școlare prin aplicarea normelor în mod corespunzător. Prin sintagma „în mod corespunzător” se înțelege aplicarea prevederilor generale de la art. 258 alin. (7) ținând cont de eventuale particularități în ceea ce privește modul de organizare și funcționare a unităților conexe și a unităților de învățământ pentru activități extrașcolare.

4. Creșterea gradului de transparență a organizării comisiilor de concurs prin posibilitatea oferită reprezentanților elevilor de a fi observatori.

Având în vedere că în majoritatea actelor normative care prevăd constituirea de grupuri de lucru, comisii sau alte mecanisme generatoare de decizii în sistemul de învățământ, reprezentanții elevilor sunt prezenți, considerăm că se impune ca reprezentanți ai acestora din birourile executive ale Consiliilor Județene ale Elevilor / Consiliul Municipal al Elevilor București să poată să aibă rolul de observatori.

5. Legiferarea procedurii speciale de desemnare a directorului unităților școlare particulare în ipoteza vacantării funcției.

Este evident că unităților școlare particulare nu li se poate aplica același regim juridic ca celor de stat în ceea ce privește managementul acestora. Ținând cont că această categorie de unități școlare implică la bază existența unei persoane juridice de drept privat și bucurându-se de un grad de autonomie financiară ridicat se impune ca în ipoteza vacantării funcției de director, interimatul să fie preluat de un cadru didactic desemnat de persoana juridică fondatoare.

6. Derogare privind momentul producerii efectelor juridice de către prezenta lege

Ținând cont de obiectul de reglementare al propunerii legislative prin raportare la situația actuală a mandatelor directorilor unităților de învățământ preuniversitar și luând în considerare că la data de 31 august 2021 vor expira detașările în interesul învățământului dispuse de către inspectorii școlari generali în luna ianuarie 2021, se impune ca prezenta lege să își producă efectele juridice la 3 zile după publicarea în Monitorul oficial. În lipsa actualei derogări, prezenta lege ar intra în vigoare la 1 septembrie, moment la care, toate detașările discreționare actuale se vor fi reînnoit.

IV. CONCLUZII

Prin prezenta inițiativă legislativă realizăm doar un pas prin remedierea unor carențe legislative, dar și pentru a reafirma nevoia **transparentizării, depolitizării și descentralizării** managementului unităților școlare din sistemul de învățământ preuniversitar.

Modificările și completările propuse, pe termen scurt, vor asigura coerența legislativă necesară organizării în cel mai scurt timp a concursurilor pentru directori și directori adjuncți. Totodată, modificările și completările propuse vor obliga Ministerul Educației să pună în acord legislația secundară cu liniile directoare din legislația primară.

Pe termen mediu și lung, actualele modificări vor crea cadrul necesar unor intervenții legislative mult mai profunde menite să consolideze gradul de autonomie al unităților școlare într-o manieră treptată, evolutivă, prin diminuarea constantă a atribuțiilor de control a autorităților publice ierarhic superioare, dar prin sporirea atribuțiilor de îndrumare, asistență și sprijin a acestora.

Vă propun astfel, spre dezbateră și adoptare, prezenta inițiativă legislativă.

Senator USR PLUS

Ștefan Pălărie

**Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale
1/2011 cu modificările și completările ulterioare**

Inițiator: Ștefan Pălărie

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	ȘTEFAN PĂLĂRIE	USR PLUS	
2.	VILCOZ COSTEL	USR PLUS	
3.	POȘTICĂ ANDREI	USR PLUS	
4.	MIRCESECU ION-NARCIS	USR PLUS	
5.	VILASCU COSACIU CRISTIAN	USR PLUS	
6.	POPESCU ION MARGOS	USR PLUS	
7.	COSMIN - MARIAN POTERAȘ	USR PLUS	
8.	ȚOBU ALEXANDRU ROBERT	USR PLUS	
9.	NEGOI EUGEN ROMUS	USR PLUS	
10.	MÎNDREUȚĂ GHEORGHIȚĂ	USR PLUS	
11.	CRISTIAN GAHIC	USR PLUS	
12.	CRISTI BEREA	USR PLUS	
13.	IVAN DAN	USR PLUS	
14.	VLAD SERGIU COSMIN	USR PLUS	
15.	BODEA MARIUS	USR PLUS	
16.	BOBĂ CRISTIAN	USR PLUS	
17.	ȘIȚĂRĂU SIMONA	USR PLUS	
18.	RAOUL TRIFAN	USR PLUS	

19. Anca DRĂGUȘ USR PLUS
20. Ambrașie - Trineu DRĂGUȘ USR PLUS
21. Cosmin - Marian Poteraș USR PLUS
22. Claudiu Morosan USR PLUS

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale
1/2011 cu modificările și completările ulterioare

Inițiator: Ștefan Pălărie

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	RIZEA CRISTINA CAMELIA	USR PLUS	
2.	PANAIT RADU	USR PLUS	
3.	DAMBERA OANA ALEXANDRA	USR PLUS	
4.	LECHIŢĂ CRISTINA-PAUL	USR PLUS	
5.	MOLNAR RADU-IULIAN	USR PLUS	
6.	CRISTIAN BRIAN	USR PLUS	
7.	DUMITRU SILVIA	USR PLUS	
8.	PODEA ILIHOI ALEXANDRU	USR PLUS	
9.	Diana Stoica	USR PLUS	
10.	FALCOI LILIA	USR PLUS	
11.	RADU RICHIE	USR PLUS	
12.	TONOSIU BENIAMIN	USR PLUS	
13.	WLENER ARIAN	USR PLUS	
14.	Gheba Daniel Sorin	USR PLUS	
15.	TENITE DRAGOS CATAIA	USR PLUS	
16.	FARMACHEL VALENTIN	USR PLUS	
17.	SILVIA BENEDECI	USR PLUS	
18.	VICTOR ILIE	USR PLUS	
19.	ȘTEFAN IULIAN IOHANEZ	USR PLUS	

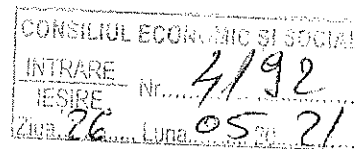
21.	APOSTOL ALIN	USR PLUS	
22.	TONA DANIEL-LIVIU	USR PLUS	
23.	Rodanu Bogdan	USR PLUS	
24.	TERENTE CUBEN	USR PLUS	
25.	Simona Tulbur	USR PLUS	
26.	DIANA-ANNA GUTCIANU	USR PLUS	
27.	MERESCU MONICA-ELENA	USR PLUS	
28.	GIURGIU ADRIANA	USR PLUS	
29.	SAS LORANT ZOLTAN	USR PLUS	
30.	BĂLTĂREȚU LIODEL	USR PLUS	
31.	NEAGU DENISA-ELENA	USR PLUS	
32.	MIFODE MARIUS ANDREI	USR PLUS	
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			

**Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale
1/2011 cu modificările și completările ulterioare**

Inițiator: Ștefan Pălărie

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	FINICĂ SILVIA-MONICA	USR/US	
2.	SBĂRNEA LILIANA	P.S.D.	
3.	AZAMIREI LEONARD	PSD	
4.	NOVAK CRISTINA-ROXANA	UDMR	
5.	KOVACS JANA ELISABETA	UAMR	
6.	TURDS CORIND	UDMR	
7.	ATINA HORINT	UDMR	
8.	BULAI OANA CRISTINA	PSD	
9.	PREDESCU ANA CĂRĂCĂLĂ	PSD	
10.	PIPER-SAVUTORIAN	PSD	
11.	POPESCU DAN-CRISTIAN	PSD	
12.	DAMIAN ROMILUS MARIUS	PSD	
13.	TEDESCU LAURENTIU CASIMIR	PSD	
14.	INTOTERO NATALIA ELENA	PSD	
15.	ȘOBU IOLANDA	UDMR	
16.	GEORGESCU RUCOLTA	PSD	
17.	MARONTEI SILVIU	PSD	
18.			

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

Lege pentru modificarea și completarea Legii educației naționale 1/2011

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 96 alineatul (4²) se introduce un nou alineat, alin. (4³), cu următorul cuprins:

„1) În cazul vacanței funcției de director sau director adjunct care a ocupat funcția pe baza concursului, precum și în cazul ajungerii la termen a detașării în interesul învățământului, ședința de desemnare a directorului interimar va fi prezidată de un membru al consiliului de administrație care nu este și candidat pentru funcția interimară de director sau director adjunct.

2. La articolul 96 alineatul (7), după litera l) se introduce o nouă literă, lit. m), cu următorul cuprins:

„l) desemnează cadrul didactic pentru funcția vacantă de director sau director adjunct în condițiile prevăzute la art. 258.”

3. La articolul 246, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Prin excepție de la alin. (3), în lipsa cadrelor didactice membre ale corpului național de experți în managementul educațional, în cazul vacanței funcțiilor de director sau director adjunct al unităților de învățământ de stat și particulare, al unităților conexe ale învățământului preuniversitar și al unităților de învățământ pentru activități extrașcolare pot fi numiți în funcții de director sau de director adjunct, până la organizarea concursului, cadre didactice titulare cu definitivarea în învățământ care nu sunt membre ale corpului național de experți în managementul educațional.”

4. La articolul 254¹, alineatul (1) se modifică și va următorul cuprins:

„(1) Personalul didactic titular în învățământul preuniversitar poate fi detașat în interesul învățământului, pentru ocuparea unor posturi din unități, respectiv instituții de învățământ și unități conexe, la solicitarea acestuia, precum și pentru asigurarea pe perioadă determinată de cel mult un an școlar a conducerii inspectoratelor școlare, a caselor corpului didactic și a funcțiilor de îndrumare și de control în inspectoratele școlare. Detașarea în interesul învățământului se realizează conform metodologiei elaborate cu consultarea partenerilor de dialog social și aprobate prin ordin al ministrului educației.”

5. La articolul 254¹, alineatul (3) se abrogă.

6. La articolul 258, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Inspectoratul școlar numește comisia de concurs pentru ocuparea funcției de director, respectiv de director adjunct al unității de învățământ preuniversitar, al unității conexe a învățământului preuniversitar, și al unității de învățământ pentru activități extrașcolare. Comisia de concurs pentru ocuparea funcției de director **sau** director adjunct se stabilește conform metodologiei aprobate prin ordin al **ministrului educației**. La concursul pentru ocuparea funcției de director sau director adjunct participă, **cu statut de observatori**, reprezentanți ai organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar, un reprezentant al părinților și **un membru al biroului executiv al Consiliului Județean al Elevilor, respectiv Consiliul Municipal al Elevilor București.**”

7. La articolul 258, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ de stat **care a ocupat funcția pe baza concursului** poate fi eliberat din funcție la propunerea motivată a consiliului de administrație al inspectoratului școlar, respectiv al inspectoratului școlar al municipiului București, la propunerea a 2/3 dintre membrii consiliului de administrație al unității de învățământ sau la propunerea a 2/3 dintre membrii consiliului profesoral. În această situație este obligatorie realizarea unui audit de către inspectoratul școlar. Rezultatele auditului se analizează în consiliul de administrație al inspectoratului școlar. În funcție de hotărârea consiliului de administrație al inspectoratului școlar, inspectorul școlar general emite decizia de eliberare din funcție a directorului **sau a** directorului adjunct al unității de învățământ.”

8. La articolul 258, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) În cazul în care directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ de stat care a ocupat funcția **pe baza detașării în interesul învățământului ca urmare a hotărârii consiliului de administrație**, acesta este eliberat din funcție prin hotărârea motivată a consiliului de administrație la propunerea a 2/3 din membrii consiliului de administrație. În baza hotărârii consiliului de administrație, inspectorul școlar general emite decizia de încetare a detașării în interesul învățământului.”

9. La articolul 258, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul vacantării funcției de director **sau director adjunct**, conducerea interimară este preluată de un cadru didactic titular, până la organizarea concursului, **dar nu mai târziu de finalul anului școlar**, după cum urmează:

(i) Cu 30 de zile înaintea vacantării funcției sau cel târziu în termen de 10 zile după vacantarea acesteia, după caz, consiliul de administrație desemnează **prin vot secret**, cu majoritate din totalul membrilor, cadrul didactic care va prelua funcția de director. Art. 246 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

ii) În cazul în care niciunul dintre candidați nu a întrunit majoritatea prevăzută la lit. (i), se organizează al doilea proces de vot, la care participă numai primii 2 candidați care au primit cel mai mare număr de voturi. Procedura de vot se reia până când unul dintre cei doi candidați întrunește majoritatea din totalul membrilor consiliului de administrație.

(iii) Inspectorul școlar general emite decizia de detașare în interesul învățământului pentru cadrul didactic desemnat de consiliul de administrație al respectivei unități de învățământ în maximum 10 zile lucrătoare de la momentul comunicării procesului-verbal.”

(iv) În unitățile de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale, **precum și în unitățile de învățământ cu predare și în limbile minorităților naționale**, funcția interimară de director sau director adjunct se ocupă cu respectarea prevederilor art. 45 alin. (9) și art. 97 alin. (1) care se aplică în mod corespunzător.

10. La articolul 258, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) După emiterea deciziei de detașare în interesul învățământului, directorul desemnat, devenit ordonator de credite în baza legii, semnează contract de management administrativ-financiar cu primarul, respectiv cu primarul de sector al unității administrativ-teritoriale, sau, după caz, cu președintele consiliului județean pe raza căruia se află unitatea de învățământ.”

11. La articolul 258, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alin. (9), cu următorul cuprins:

„(9) Alin. (7) și (8) se aplică în mod corespunzător și în cazul vacantării funcțiilor de director sau director adjunct din cadrul unităților conexe ale învățământului preuniversitar și al unităților de învățământ pentru activități extrașcolare.”

12. La articolul 258, după alineatul (9) se introduce un nou alineat, alin. (10), cu următorul cuprins:

„(10) În cazul unităților de învățământ particulare, propunerea și decizia de desemnare a directorului sau a directorului adjunct aparține persoanei juridice fondatoare. Decizia de numire se aduce la cunoștința inspectoratului școlar.”

13. La articolul 284, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:-

„Personalul didactic de predare titular din învățământul preuniversitar menținut ca titular în funcția didactică până la 3 ani peste vârsta standard de pensionare, prevăzută de legislația privind sistemul public de pensii, în condițiile alin. (6) sau reîncadrat în funcția de personal didactic, în condițiile alin. (7), **poate fi numit prin detașare în interesul învățământului în funcții vacante de conducere, în condițiile art. 258**, respectiv în funcții de îndrumare și control, neocupate prin concurs, în condițiile legii.”

Art. II. Prin derogare de la art. 5 alin. (2) din Legea educației naționale 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, prevederile prezentei legi intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
Ludovic Orban

PREȘEDINTELE SENATULUI
Anca Dragu